

Kamu ve KOBİ'lerde bulut bilişim

32. Bilişim Kurultayı'nın üçüncü gününde, Atılım Üniversitesi Dr. Ziya Karakaya yönetiminde gerçekleştirilen "Kamu ve KOBİ'lerde Bulut Bilişim" paneline TUBİTAK BİLGEM YTE Bulut Bilişim ve Büyük Veri Analiz Sistemleri Bölüm Yöneticisi Oğuz İçoğlu, Türk Telekom Grup, Bulut Servisleri Grup Müdürü Bülent Yıldız, Cloud ve Katma Değerli Servislerden sorumlu Kıdemli Müdürü Berna Kulaksız, Oracle Teknoloji Satış Danışmanlığı Direktörü Sedat Zencirci, Microsoft Türkiye Genel Müdür Yardımcısı Tarık Tüzümsu ile IBM Kamu Sektörü ve Ankara Bölge Müdürü Kamer Gürbakır katıldı. Panelin raportörlüğünü ise Bora Güngören üstlendi.

Oturum içinde her bir katılımcı kendi kurum veya kuruluşunun bulut alanındaki etkinliklerini ve kısa vade içindeki planlarını aktarma fırsatı yakaladı. TÜBİTAK'ın B3Lab projesi ile bulut araştırmalarını yapmak ve yaygınlaştırmak çalışması dışında daha çok özel sektördeki bulut hizmet sağlayıcıların (BHS) değişik türdeki müşterilerine (kamu, büyük ölçekli özel sektör ve KOBİler) ne tür hizmetler sunmakta oldukları ve bu hizmetlerin tasarlanması, tanıtımı ve sunumu aşamalarında ne gibi sorunlarla karşılaştıkları konuları öne çıktı.

"Kamu ve KOBİ'lerde Bulut Bilişim" paneline öne çıkan üç ana konu şöyle sıralanıyor:

1-Bulutun kaçınılmazlığı ve insan kaynağı eksikliği:

Bulut bilişimin, geleceğin ana mecrası olduğu ve bulutun kaçınılmaması gereken tren olduğu konusu tüm konuşmacılar tarafından şiddetle vurgulandı. Dolayısı ile bilişim ile ilgili tüm konuların aslında bulut merkezli olarak yeniden tartışılması ve özel sektörün kendi iş yapış biçimlerini buluta göre yeniden düzenlemesinin gereklilik haline geldiği aktarıldı. Buna ek olarak buluta uyum sağlayamayan özel sektör bilişim şirketlerinin yok olma riski bulunduğu anımsatıldı. Bu tartışmanın bir parçası olarak buluta dönük yetkinlikleri olan insan kaynağı yetersizliğinin çok ciddi bir kısıtlayıcı olduğu ortaya kondu. Bu konuda çok az sayıda Atılım Üniversitesi'nde doğrudan ders verildiği, özel sektör eğitim hizmet sağlayıcıların da bu konuda yetersiz bir hizmet düzeyi bulunduğu belirtildi.

2-Katma değer ve bulut aracılığı (Cloud broker) iş modeli:

Büyük ölçekli bulut hizmet sağlayıcıların (BHS) altyapıya dönük hizmet sunumu konusunda eşdeğer bir konuma gelmeye başladığı ve dolayısı ile fiyat rekabeti dışında bir rekabet modeline ihtiyacın oluşmakta olduğu görülüyor. Dolayısı ile BHSlerin giderek büyümesi beklenen SaaS yazılım pazarında değişik ölçekteki yazılım firmaları ile işbirliğine gitmesi ve onlarla birlikte sektörel çözümler üretebilmelerinin önemi ortaya kondu. Bu arada API ekonomisinin yurt dışındaki etkisinin Türkiye'de de görülmeye başlayacağı, dolayısı ile aracılık iş modelinin de yerleşmeye başlayacağı görüldü. Ancak bu konunun diğerlerine göre daha uzun bir zaman içinde dikkat çekeceği söylenebilir.

3-Güven, güvenlik ve mahremiyet: Bu konuda BHS'lerin uyduğu standartlar olup olmadığı ve ne kadar uydukları, standartlara uymanın son kullanıcı açısından anlamlı bir güven sağlayıp sağlamadığı ve BHS'lerin üçüncü taraf denetimine açık olup olmadığı tartışmanın merkezinde yer aldı. Telekom hizmet sağlayıcı durumunda olan BHS'lerin, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) gereği kapsamlı bazı denetimlerden geçtiği ancak bu denetimlerin içeriğinin buluta özelleşmiş olmadığı, diğer BHS'lerin ise mevzuat ile zorunlu tutulan bir denetime tabi olmadıkları bir durum yaşandığı vurgulandı. Dolayısı ile Türkiye'deki BHS'lerin kendi iyi niyetleri ve itibarlarını korumak kaygısı ile veya yurt dışı

ve özellikli müşteri sektörleri (örneğin bankacılık) ile olan bağlarından dolayı zorunlu tutulduğu için güvenlik alanına yöneldiği bildirildi. Son kullanıcının BHS'yi denetleme, tercih ettiği üçüncü kişiye denetletme, hizmetin güvenlik yönüne dönük bir kanıt talep etmesi konusunda ise bir faaliyet olmadığı ortaya çıktı.

Oturumda öne çıkan üç konudan ikisi öncül (kaçınılmazlık ve güvenlik) bir diğeri (aracılık) ise sonuç olarak değerlendirilebilir. Bu noktada katılımcılarla paylaşılan görüşler ise şöyle:

-Bulutun kaçınılmazlığı

ve eğitilmiş nitelikli insan gücü açığı önemli bir sorun. Bulut ekonomisine adapte olmak zorunda kalan yerli sektörlerimizin artan oranda yabancı hizmet sağlayıcılardan hizmet alımı yapması olasılığı mevcut ve bu olasılığın etkisi giderek artıyor. Yerli bilişim sektörünün yabancı BHS'lerin sunduğu altyapı, platform ve yazılım hizmetlerinin satış aracısı durumuna düşmesi bilişim sektörümüz için bir felaket senaryosudur. Türkiye'nin bulut konusunda nitelikli insan gücü yetiştirmek için bir acil eylem planına ihtiyacı var. Özellikle yerli/yabancı

alt yapı sağlayıcısı ayırt etmeksizin bulut ortamında çalışan uygulama yazılımlarının SaaS modeli ile sağlanabilmesi için gereken insan gücü yetiştirilmeli ve yazılım şirketlerinin SaaS modeline geçmesi teşvik edilmeli. Bunun yanı sıra bu insan gücünün çalışacağı bilişim şirketlerinin ihtiyaç duyacağı destekleyici ortam (mevzuat, yan sektörler, vb) sağlanmalı. Üniversitelerimizin bulut konusunda dersler vermesi ve bu konuda mevcut bilişim insan gücünü destekleyici eğitim programları düzenlemesi konusundaki az sayıda örneğin yaygınlaştırılması gerekiyor. Bu şekilde desteklenen SaaS konusundaki yaygınlaşma IaaS ve PaaS talebini organik biçimde oluşturarak bu konudaki yerli hizmet sağlayıcılar ve araştırma projeleri için uygun bir ekosistem oluşturabilir.

-Güven, güvenlik ve mahremiyet konusunda yurt dışındaki gelişmelerin Türkiye'ye olabilecek en düşük düzeyde yansıdığı görülüyor. Yurt dışında kapsamlı bir biçimde gelişen bulut güvenliği standartları, belgelendirme ve yetkilendirme süreçler Türkiye'ye sadece yurt dışı ile işbirliği bulunan yerli BHS'ler veya zaten yabancı bir kuruluş olduğu için bu gelişmelerin içinde olan BHS'ler belirli derecede güvenilir bir güvenlik çözümüne sahiptir. Türkiye, toplumsal güvenin rekor derecede düşük olduğu bir ülke. Bunun iş yapış biçimlerine olan etkisi, yeni teknolojilerin kabul sürecinin aksamaması veya çok taraflı iş yapıştan kaçınılması anlamına geliyor. Bununla birlikte bulut tam olarak bu. Bulutun doğası gereği çok yoğun bir teknoloji kullanımı var ve bulut çok taraflı iş yapış biçimlerini yüksek verimlilik ile sağlıyor. Dolayısı ile Türkiye'deki güven sorunu bulutun yaygınlaşması veya en etkin biçimde kullanılabileceği derinlikte yaygınlaşması önünde bir engel. Güvenin kendiliğinden olmadığı yerlerde güvenilir üçüncü tarafların veya süreçlerin kanıtlar sunarak teyit ettiği güven modelleri kullanıma giriyor. Bu nedenle Türkiye'de bulutta güven, güvenlik ve mahremiyet konusunda standartların oluşturulması ve hızla yaygınlaştırılması, BHS'lerin belgelendirilmesi kritik bir önem arz ediyor.

İçeriğin dışında şu iki konu daha önem taşıyor:

1-Oturm katılımcılarının özel sektörde bulut hizmet sağlayıcısı şirketler ağırlıklı olarak seçilmiş olması, Türkiye'de bulut bilişim hizmetlerinin geliştirilmesi ve sunulmasının ağırlıklı olarak bu perspektiften sunulması sonucunu doğurdu. Bir önceki Kurultay'daki katılımcıların ise yoğun biçimde akademi ve kamu kurumlarından geldiği göz önüne alınacak olursa, Türkiye'de bulut bilişim hizmetlerine dair bir pazarın oluşmaya başladığı, özel sektörün artık konuyu ciddiye aldığı şeklinde yorumlanabilir. Öte yandan özellikle kamu kurumlarının oturuma yeterli ilgi göstermemiş olması, bulut konusunun kamu kurumlarının gündeminden düştüğünü veya buluta dair sorunların çözümü konusunda bilgi arama eğiliminin düştüğü, bunun yerine bulut hizmet sağlayıcının zaten sorunları anahtar teslim çözebileceğinin düşünüldüğü şeklinde yorumlanabilir. Ardışık iki yılda katılımcıların ve sunum yapanların görünüşündeki bu belirgin asimetri, oturumun daha sonrası için etki oluşturacak, eylemlere geçilmesini sağlayacak bir oturum olması önünde bir engel. Takip eden yıl içinde bu konunun da dikkate alınması gerekiyor.

2-Bunun dışında oturumun zamanlama olarak siber güvenlik ve girişimcilik oturumları ile aş zamanlı yapılması talihsiz oldu. Bu konu hem sunum yapanlar hem de izleyiciler tarafından birkaç kez dile getirildi. Bulut ile ilgili güncel tartışmalarda güven, güvenlik ve mahremiyet merkezdedir. Aynı şekilde bulutun yaygınlaşması sonucunda bulutun bulunmadığı bir siber güvenlik algısı da düşünülemez. Takip eden yıl içinde her iki konuda birer oturumun ve arkasından ortak bir oturumun ardışık olarak düzenlenmesi daha doğru olacaktır. Bulut ve girişimcilik arasındaki ilişki daha az öne çıkmakla birlikte, günümüzde bilişim teknolojileri alanındaki her türlü girişimin bulutu kullanarak çalışması bir zorunluluk halini aldığı için girişimcilik oturumuna katılanların bulut hizmet sağlayıcılar ile buluşması, bu konuda uzak görüşlülük kazanması için bulut oturumuna da katılabilmeleri önemli bir avantaj olacak. Takip eden yıl içinde bu konunun da dikkate alınması yararlı olacak.

